

FELSŐ-ZEMPLEN

TARSADALMI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

SZERKESZTŐSÉG:
Hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő:
Kossuth Lajos-utca 34. szám.

ELŐFIZETÉSI DÍJ: Egész évre 8 kor,
fél évre 4 kor. negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fill.

Kéziratok nem adatnak vissza.
Bérmegtelen levelek nem fogadtatnak el.
Nyílt-tér soronként 40 fill.

KIADÓHIVATAL:
Hova az előfizetések, hirdetései és nyilvántartások díjak küldendők:
Landesman B. könyvnyomdája.

Az urnák előtt.

Nagy-mihály, 1905. január 5.

Alea iacta est! A kocka el van vetve! A kormányhatalom a szavazati joggal rendelkező népet a választó urnák elé szólítja, hogy gyakorolja legszebb s legszentebb polgári jogait és hogy szavazatával szentesítse a maga akaratát. Ilyen módon jut kifejezésre az az elv, hogy minden jognak forrása a nemzet és hogy az állami élet minden szerve a nemzet vérkeringéséből táplálkozik. A nemzet kifejezett akaratát lecsillapíthatja a politika porondján dúló krónikus szenvedélyeket, elhessegetheti és elhallgattathatja a közéletünkben vezéri polcot bitorló gyűlöletnek feketeszárnyu madarait, mint a hogy a mythosban Poseidon egyetlen intésére elsimulnak a tenger háborgó hullámai.

Fölemelt fővel és jóleső büszkeséggel gyakoroljuk tehát jogainkat és ne téveszszük egy pillanatra sem szemünk előtt, hogy lelkiismeretünkön kell számot adnunk és hogy szavazatainkon fordul meg az ország s az ország millióinak sorsa. E jog gyakorlása kétélű fegyver, mert birtokosait nemcsak felruházta a hatalommal, hogy a maguk sorsának intézésébe beleszólásuk legyen és hogy az állami élet minden terén a nemzet többségének kifejezett akaratát érvényesüljön, hanem — kötelességet is ró rájuk, még pedig abban az irányban, hogy a legjobb meggyőződésük szerint dobják szavazatuk súlyát a mérleg egyik vagy másik serpenyőjébe. Mert mihelyt a tiszta lelkiismeret egyenes utjáról letérnek, a saját legeminebb érdekeik ellen vétnek s megsebzik — önmagukat.

Ne áltassák tehát magukat azok, kik meggyőződésüket hitvány önzésüknek és a se hideg, se meleg opportunizmusnak Procrustes-ágyába szorítják, hogy egy szavazat le vagy fel nem nyom a latba, mert ezren és ezren gondolkozhatnak esetleg így és mert az egyes szavazatok apró, színes kövecskéiből alakul az általános helyzet mozaikképe. Ily felfogás a mily lealacsonyító s megszégyenítő a férfiúi önértetre, ép oly igazságtalan is, mert az ily téves nézetűek nemcsak a maguk, hanem a népnek szavazati joggal nem bíró millióinak sorsa felett is mondanak ítéletet és így ezekre tudatosan és jogtalanul ráoktrojálják a maguk bűnben fogant akaratát.

Hazánkban az összes választók száma 800.000-re tehető és így alig huszadrésze az egész lakosságnak. Ez más szóval annyit jelent, hogy minden húsz lélek közül csak egy juthat a választó urnák elé. Ily körülmények között százszeresen köteles-

ségük azoknak, kik az alkotmánynak ősi sáncain belül a legfőbb jogokat élvezik, hogy csábító szavakra nem hallgatva s aljas ajánlatoktól meg nem tántorodva, rendületlenül kitartsanak meggyőződésük mellett!

Kétségtelen, hogy nálunk a választók száma a lakossághoz viszonyítva elenyészően csekély. Ennek oka egyrészt a népesség általános szegénységében s alacsony értelmi fokában, másrészt szerencsétlen ethnográfiai viszonyainkban rejlik. Az első baj orvoslása a nép szívének ütőeréből fakadt törvényeken alapuló kormányintézkedések és helyes közoktatásügyi politika útján nem ütközik nehézségekbe, de annál több aggodalmat vet felszínre az alkotmány zilipjeinek megnyitása nemzetiségi szempontból.

Közismert dolog, hogy a fajmagyar-ság csak legujabban haladta túl az egész lakosságnak 50 százalékát. Hová vezetne tehát, ha a nemzetiségek izzó gyűlöletét és elvakult szenvedélyét, leoldván bilincseit, rászabadítanók alkotmányos életünkre!? És ezért kell várnunk a választói jog általános kiterjesztésével még jó ideig. A nemzetközi eszméért rajongó proletárság ugyan felírta zászlajára az általános és titkos választási jogot, melyért körömszakadtáig küzd a Kárpátokon belül és kívül, de — míg máshol egyre jobban közelednek az igazságnak megfelelő ideális állapothoz, nálunk a proletariatus követelése a szocializmus világrendjének rémétől eltekintve, a már felhozott ok miatt is a távol jövő zenéje marad.

E nézetünk korántsem jelenti azt, mintha a jogok kiterjesztésének nem lennének barátja, sőt ellenkezőleg, a legmelegebben óhajtuk a népet e jog birtokában látni, de csak oly mértékben, a hogy a haza jól megfontolt érdeke és az államra javasolja.

Addig is, míg az ezen irányban felmerült tervek testet öltenek és Amerika vagy Svájc lélekemelő szabad intézményeit csak néhány lépéssel is megközelíthetjük, az aránylag kevés számú választóra nehezedik a roppant felelősség sulya, hogy hazánk boldogságát és jólétét előmozdítsák.

Aegeus egykor, mielőtt Athénbe indult, kardját nehéz szikla alá rejtette, azzal a meghagyással, hogy Theseus vegye magához, ha majd karjában elég erő duzzad, hogy a sziklát fölemelje. A nemzet Génusza is nehéz szikla alá rejtette kardját, melylyel, mint egykor Nagy Sándor Gordiumban, kettévághatjuk nyomorult közállapotaink csomóját. Vajjon lesz-e elég erő a nemzetben, hogy félrelökje a sulyos sziklát, ha az a szikla az egyes emberek önérdékét jelenti!?

Aczél Dezső.

Képviselői beszámoló.

Az igazság diadalünnepét ült. Bajnokait: HADIK-BARKÓCZY ENDRE grófot és a magyar földnek örökre magyar szívű fiait, az ANDRÁSSYAKAT a választók impozáns tömege határtalan és leirhatatlan lelkesedéssel fogadta. Napsugárba kellene mártanunk tollunkat, ha csak halvány képét is akarnók adni annak a tüzes és hazaszeretettől duzzadó hangulatnak, mely Hadiknak és az Andrássyaknak szívéből fakadva és az ősök dicső korába ringatta szívünket. Mintha egy szebb jövő hajnalát láttuk volna derengeni, melynek pirkadó sugarai már besugároznák fénykévéjűnkkel az elméket. Éreztük, hogy minden szó, minden hang magyar szívből fakadt és magyar szívről szólt. A nagy Andrássy dicső szelleme mintha elhagyta volna fagyos kriptáját, hogy világosságot gyújtson a lelkekbe. E dicső szellemnek voltak méltó tolmácsai a méltó utódok...

Folyó hó 4-én a déli órákban már zsufolásig megtelt a Barnai szálloda nagyterme. Ember ember háta szorongva leste a nagy pillanatot, mikor közéletünk kimagasló zászlóvivői belépnek közénk. Az éljenek orkánja rázkód-tatta meg a terem ódon falait, mikor a várvárt pillanatot elérkezett. Azután a kerület színe-java a dúsan terített asztalokhoz ült. A második fogásnál Fű z e s s é r y Tamás emelkedett fel és a kerület nevében üdvözölte Hadik Endre grófot, nem a szokás és udvariasságnak hódolva, de üdvözli a nemes gróft mint oly fértut, a kit hazafiassága készítetett arra, hogy a szabad- elvű pártból kilépjen és az alkotmány védelmére keljen. Azzal fejezvé be szavait: Isten hozott körünkbe szeretett és nagyrabecsült képviselőnk.

Rövid idő múlva felemelkedett Hadik-Barkóczy Endre gróf és elmondta a következő beszámolóbeszédét:

Uraim!

Mindenekelőtt fogadják legőszintébb köszönetem, hogy oly szívesek voltak meghívásomnak eleget tenni. Nagy értéket tulajdonitok megjelenésüknek, mert ezt nem csupán a személyes barátság megnyilatkozásának, de egyuttal politikai magatartásom iránt tanúsított rokonszenvnek tekintem. Fokozza ezen nagy értéket az is, hogy pártkülönbösg nélkül egyesültek itt uraim, sőt emeli a mai nap fényét az is, hogy a megye székhelyéről a függetlenség párt küldöttségileg jött el! Kell-e nagyobb bizonyíték ennél, hogy ügyünk az igaz ügy?

Legőszintébb köszönetemet kell kifejeznem előttem szóló - tisztelt barátomnak is azokért a hízelt szavakért, melyekkel üdvözölt; de higyjék el érdemtelennék tartom magamat azokra, mert hisz amit én és elvártaim tettünk, nem egyéb a legszorosabban vett kötelességem. Mert nem e legszentebb kötelessége minden hazafinak akkor, midőn alkotmányunk integrális részének: parlamentáris jogainknak megmentése forog kockán, mindent elkövetni annak érdekében? A kormány sajtó organumának megrágalmazásával és meggyanúsításával, mely actiókat az egyéni érdekhajhászás színében akarja feltüntetni, nem törődünk, ezt még elbirjuk.

Engedjék most meg, hogy röviden indokoljam álláspontomat, mit — azt hiszem — legkönnyebben úgy tehetek, ha a kormányelnök által a házelnök közreműködésével nov. 18-án elkövetett, u. n. formásértést kellő világításba helyezem és az ezen actiót támogató érveket egyenként szemügyre veszem.

Deák Jenő fogtechnikus

készít minden a fogászati szakmába vágó munkákat amerikai módszer szerint, gyökerek eltávolítása és szájpaddás nélkül. Régi nem használható fogorok használhatóvá alakíttatnak.
Műterem: Nagy-mihály, Rákóczi-utca.

Lapunk mai száma 4 oldalra terjed.

Első és fő argumentum az volt, hogy a parlament meddősége minden áron megszüntetendő. Hát kérem, vajjon a nyári szünet után, azután, hogy a parlament augusztus végéig egy-másuttal szavazott meg minden javaslatot, igazán volt-e ok arra, hogy a parlament munkaképességét az őszre jogosan feltételezzük? Volt-e ok arra, hogy azon bármilyen előre segíteni kellett volna? Nem lett volna kötelessége a kormányelnöknek — mielőtt ezen végzetes lépésre ragadtatta magát — a helyett, hogy az ugrai levéllel és folytonos támadó beszédeivel a kedélyeket elkeserítette volna, előbb a költségvetést megszervezni, s azután egy kész hárszabály tervezetével a parlament elé jönni, mely tervezet tárgyalásába mindenki szívesen belemenné volna? De ugy, minden betervezett javaslat nélkül egy huszonegyes bizottság kiküldésében, melyben a kormánypart elnyomó többségben lett volna képviselve, érhető, hogy az ellenzék nem akart belemenni, mert nem tudhatta, mily határig óhajta a miniszterelnök ur a szólás-szabadságot korlátozni.

Én inkább azt látom, hogy a kormányelnök ur azon régi politikai elv ellen vétett, mely azt diktálja, hogy az államférfiak nem választania kell feladatait, de el kell fogadnia azokat, melyeket az adott helyzet tűz eléje. Az adott helyzet pedig akkor a békés megoldásé volt.

Az, aki egy csapásra akar mindent megcsinálni, mindent elront. Türelmetlenségét illuziók okozzák és rombolást teremt igazságok helyett.

Azt mondják, hogy csak egyszerű formásértés volt az egész. A praktikus kormányzati bölcsesség azonban tiltja megsértését minden erős a nép vérebe átméretésnek, bármiként nevezük is el azokat, melyek ez érzéseket előidézték. Közjogi helyzetünknek fogva indokolt-e parlamentarismusunkba, mint egyedüli mentőnkbe helyeztet bizalmát a nemzetnek megingatni?

Egy másik főérvet kell itt megemlítenem, s ez a többség érve. Hát kérem, erre rövid a válaszom. A statisztika bizonyítja, hogy voltak választások, melyeken dacára annak, hogy a kormány nagy többségben került ki azokból, mégis több ellenzéki választó szavazott le az országban, mint kormánypartit. Ez a választókerületeknek — nem kétem, hogy hazafias indokból való — különös beosztásának az eredménye. A viszony azonban nem változik s egy törvénytelen elkötvetésére az ily többségre való hivatkozás *mentségül* semmi esetre sem szolgálhat.

Egy adhoc javaslatnál, pl. háborús időkben, ágyuk s egyéb védelmi eszközök megszerzésénél, mint azt Bismark tette 66 előtt, az erőszak megbocsátható. De ott, hol a jogfolytonosság erőszakos megszakításával jogalapot akarunk teremteni, azt kívánni, hogy az utókor ezen erőszakkal alkotott jogalapra épült jogszabályokat törvényesen létrejöttnek ismerje el — lehetetlen. Minden, ezen az alapon létesülő jogszabályt, melyet igen sokan méltán érvénytelennek fognak tartani, ismét csak újabb erőszakkal fog lehetni fenntartani.

Schillernek szavai jutnak itt eszembe:

„Das eben ist der Fluch der bösen That, dass sie fortreuend immer Böses muss gebären.“

Van azonban valami, mi a politikában mindent megbocsátást, s ez a siker. No már most Tisztelt Uram! méltóztatassanak — hogy egy okcsepelt frázissal éljek — szemeiket a Kárpátoktól az Adriáig legetetni, s meg méltóztatniak látni, mennyi siker koronázta Tiszának a csend, rend és béke helyreállítása érdekében eddig kifejtett tevékenységét.

Még egy kifogása lehetne a kormánynak törvénytörő, erőszakos eljárására, és ez a kifogás az lenne, hogy a parlamenti meddőség megszüntetésére más mód nem adatott. De hát bölcsen méltóztatniak a lapokból is látni, hogy ezen más mód megadatott, mert hisz Andrássy Gyula gróf a Ház színe előtt adta elő, hogy azon választási reformmal kapcsolatosan, melyet Tiszta István gróf is felvett programjába, a szövetkezett ellenzék a hárszabályok oly módosítására volna hajlandó, mely a technikai obstrukciót tetemesen megnehezítené. Volt tehát módja a kormányelnöknek annak a rendelet minden nagy, a kétségbeesés által sugallt intézkedés nélkül helyreállítani egy a mult ősszel, mint most, az utolsó órában, midőn az Andrássy Gyula gróf által praecizirozott befelételteteket elfogadhatta volna. De az az ellenszenv: a népet szolgálani a nélkül, hogy feltétlenül uralhassa; az az ellenszenv: a birtokába jutott hatalmat letenni a hatalomnak mámorító serlegét magától eldobni akkor, mikor ezt a hazafiai kötelesség parancsolja, — ez az ellenszenv nem engedte a kormányelnök urat arra az egyedüli útra lépni, mely a békés megoldás útja.

Legyen szabad még azon aktuális kérdés felett nyilatkoznom, mely az u. n. „ex-lexben való házfelzárkítás“ elnevezés alatt ismeretes. Nézetem röviden az, hogy az 1848. IV. tc. és

az 1867. X. tc. nem gondoskodnak azon esetről, mely itt fenntörög, mert ezen törvények, mint garantíák a koronával szemben lettek hozva, de nem providéaltattak az, hogy a parlament lehessen okozója a költségvetésnküli állapotnak. Ennek folytán a mai helyzetre vonatkozólag bátran kimondhatjuk, hogy ezen törvények a cél-nak nem felelnek meg.

Azon királyi jogot, hogy bármikor a néphez appellálhasson, kétségbevonni nem lehet. Viszont azonban az is kijátszása a törvénynek, hogy egy esztendő, mint pl. most az 1904-ikét egyszerűen eltüntetessünk, s az által, hogy január 4-én oszlattuk fel a Házat, megfelelői velünk a törvény betűjének. Itt tehát csak a morális szempont lehet a mérvadó, mely szempontból azonban a kormány a legszigorubbán elítélendő, mert tagadhatatlan, hogy hírneves jogászok egész tömege egy pro, mint kontra állást foglalt ebben a kérdésben. Mihelyt pedig csak egy tekintélyes kisebbség is van az országban, mely a koronának ezen lépését törvényesnek el nem ismeri, kötelessége a lelkiismeretes kormányelnöknek inkább önmagát fölföldözni, mint a koronát ily fesszélyezett helyzetbe hozni.

De már tovább nem akarom szíves türelmüket igénybevenni. Önöket látva Tisztelt Uram! s a hazafias lelkesedést észelve, mely önöket ezen kérdések érintésénél áthatja, új erőt merítünk a küzdelemben. Meg vagyok győződve, hogy a kitartás meg fogja hozni győzelmüket, mert ne felejtjük el, hogy amit fel nem adunk, azt el sem veszítjük. Reményt merítünk a multból is, mely arra tanít, hogy nagy vesztélyben a hazafiak legjobbjai ezredéves alkotmányunk védelmére mindig egyesültek! Ez egyesülésre és Önökre, Tisztelt Uram! üritem poharamat.

Minden szavát falrengető éljenzés és frenetikus tapsvihár követte, mikor pedig megemlékezett a kormányelnökről, a szemekben a harag szikrája villámlott s az éljenriatul leirhatatlan zajos abcug-kiáltásba fulladt. Hadik gróf kitűnően játszik a szív hangszerén s a mint a húrok lágyan zsongtak avagy a haragtól viharoztak, minden szem a nemes grófra tapadt, elszántan arra, hogy követi vezérét.

Dudás János esperes tolmácsolta a választók háláját, azután így folytatta: Szent Istvánnak 4 örökösé volt s választása Vazulra esett, ám a környezet Pétert óhajtott. S mi történt ekkor? *Egy kis formásértés.* Vazul szemét kiszúrták, fülébe ölmöt öntöttek. A magyar alkotmánnyal is ily formásértést követtek el. Szemét kiszúrták, fülébe ölmöt esepgettettek. Végül megható szavakkal újra Hadiknak ajánlja fel a mandatumot, mire Hadik köszönetet mond.

Dr. Fuchs Ignác emelkedett szólásra: A nagymihályi függetlenség kör nevében fejt ki nézeteit. Tekintettel a politikai konstellációkra, a beszámoló, mint programbeszédet is bírálja. Majd így folytatja: Azon aggodalmakat nem fejezem ki, melyek békés időben kifejtendők, mert ily viharban a hazafiak találkoznak, találkoznok kell. Valamint csak az egészséges ember teljesítheti hivatalát, ugy az alkotmány is csak akkor működhetik kifogástalanul, ha betegség nem emésztí s valaminet a beteg sem utatja vissza egy más pártállású orvos segítségét, ugy mi függetlenségiek is szívesen fogadjuk Excellenciát segítő kezét elveink diadalrajtatásához. Kéri Hadikot, hogy érintkezzék gyakrabban választóival és méltassa figyelmére a kerület specialis érdekeit.

Gr. Sztáray Sándor: Mióta Tiszta István (zajos abcug kiáltás) a magyar kormány élén áll, az erős kéz (közbekiáltások: bolond kéz!) politikáját hirdetik. Bár politikának erős politika, az erős kezét fölfedezni nem tudom. Soha ennyi fenyegetés a kormánytól el nem hangzott, mint egy rövid év alatt. Még sem tud a passiv resistencia békés sáncaiból kimozdulni. Hogy állunk? Nincs költségvetés, nincs indemnitás s parlamentarizmus, de van ex-lex és téli választás, melyet törvényesnek el nem ismerhetünk. Lehet-e bizalmunk ily kormányban? Jobb eredményt várhat talán a választások lezajlása után? Annál rosszabbat, mert egy elkiseredett ellenzékkel lesz dolga.

Pekár Gyula az ujhelyi függetlenség párt vezére: Magyar ember, Magyarország miniszterelnöke vállalkozott az alkotmány letiprására. E pokoli mű nov. 18-án kezdődött, s végül Hadikot aposztrofálva magasztalja érdemeit.

Buzs Barna: A nagymihályi függetlenség kör születésénél itt voltam s kértem hívemet, hogy zászlónkat soha el ne hagyják s most kérem őket, hogy egész lelkesedésükkel vigyék győzelemre Hadik lobogóját. Mi történt? En nem változtam, Hadik sem változott, de változok a körülmények. Faluban is perlekednek, de ha valaki elküldi: ég a templom! megszünik minden viszály s sietnek a templom megmentésére. Magyarország templomába is egy gonosz, lelketlen ember tüzesóvat dobott. Egyesüljünk tehát e gonosz terv meghiúsítására.

Fűesséry Bertalan: A hazára és Andrássy Gyula grófra üriti poharát.

Fried Lajos: Magyar szokást követve szölok: Uram, uram, gr. Andrássy Géza uram, szölok az urhoz. Az ellenzéki pártok szent frigröl léptek. De én miért is szölok fel? Ha frigröl van szó, a menyasszonynak szemérmesnek illik lennie, ha pedig mint völegény szerepelek, ahhoz már öreg legény vagyok. De néhány szöt mégis mondok. A legutóbbi események a 48 nak fényves dokumentumot adtak, mely eszméért a fegyvert le nem tesszük, mig nem gyözünk. Bebizonyult, hogy alkotmányunk intézményes biztosítékok nélkül csak papiroos alkotmány. Élteti a jelenlevő zászlós traktat, Hadik grótot, Sztáray Sándort és az Andrássyakat.

Gr. Andrássy Géza: Elöttem szölo zászlós-urnak mondot, de én csak Nagymihályon vagyok zászlósúr, mert a hölgyek — lehet, hogy a férjek tudta nélkül — zászlóval tiszteltek meg. E zászlöt megöríztem, segítő társammal avattam Hadik grótot is, ki tehát szintén zászlósúr Nagymihályon. E zászlön szennyfolt nincsen. Mikor a szabadelvüség hamis jelszó lett, elvittük a zászlöt egy önzetlen férjühoz, ki pártot alakított, kicsinyt, de az alkotmányt szívén hordót. A hölgyek egészségére, kik e zászlöt adományozták, üriti poharát.

Szukurkay Lénárd: A nagy Andrássy nagyreményü fia megmutatta, hogy kell hazát és királyt szöglálni.

Gr. Andrássy Tivadár: A képviselő fölfelé és lefelé is független legyen, szokta volt mondani atyám és ez volt és lesz vezéreszlómagom. Közéletünknek az a baja, hogy a hüségröl nincs tiszta fogalma. A koronának és nemzetnek egyaránt megmondandó az igazság akkor is, ha az kellemetlen. Hadik utolsó megválasztatásakor Szöll alatt tavasz volt, most ridég tél uralkodik. (Közbekiáltások: majd jön a tavasz!) Nov. 18-án tudatos s szándékos hárszabálysértést történt, mely azt eredményezte, hogy közéletünk legkomolyabb férfiai kétségbevonják az ily uton létrejövöndő törvények érvényességét. A kormány is belátta ennek horderejét és a parlamenti rendörséget a pincébe rejtette el és nem merte alkalmazni a lex Dánielt. Most választatni akar, elvezérször rövidlátása nem is sejteti a következményeket. Választat a legnagyobb téiben, számtalan emberéletet kockára tesz. S mindez miért? Hogy erőszakos tervét megvalósítson. Pedig az ellenzék ezüsttálcán kínálta neki a hárszabályreviziót, elvi ellenértékül csak azt kötötte ki, hogy a választási reformok, oly mértékben, a mint Tiszta ígérte, életbeléptessenek és a kormány, mely ily erőszakosságra vetemedt, mondjon le. A kormányelnöknek azonban a hárszabályrevizió megér hárszabálysértést, ex-lexet, téli választást és a királyi eskü szentségére vetett hit megingatását, de erköletelen dolognak tartja a maga és kabinetje lemondását követelni. Hatalmi hóbortját tudva türberjük e, hogy a korona tisztelete, a törvény szentségére vetett bizalom veszélyeztessék? Mit tenünk, hogy ha egy örlt égő fátyálval rohanna a ház felé, melyben szereteteink vannak? Nem-e ragadnók ki kezéböl a tüzesóvat? Tiszta figyelmeztetett bennünket, hogy elzülünk és hogy az örvény legeslegfenekén vagyunk. Tiszával nem akarok vitatkozni, de én azt hiszem, hogy az örvény fenekéröl is meg fogja hallani a nemzet veszkialításunkat: „Az alkotmány veszélyben van!“ és sietni fog azt megmenteni.

Andrássy beszöde leirhatatlan hatást keltett s pereckig éljenezték a szönokot és abcugolták Tiszát.

Dr. Eperjesy Lajos emelt ezután szöt, éltette Hadik grótot a kerület jelöltjét, kiemelte annak hazafias érdemeit s biztosította arról, hogy az egész kerület sikra száll érte és ha netán ellenjelöltje lesz, ugy az szemben fogja magát találni az özszes hazafiasan gondolközö választókkal.

Oppitz Sándor szintén Hadik-Barköczy Endre grótra emeli poharát s figyelmébe ajánlja Nagymihály köztintzményeit, az elemi iskolákat, amelyekbe a tankötelesek már nem férhetnek be. Támogatását kéri — közérdekröl lévén szó — hogy e bajon mielőbb segítve legyen.

Mindnyájan azzal a jólesö érzéssel távoztunk, hogy kerületünk mandatuma másé nem lesz, másé nem lehet, mint Hadik-Barköczy Endre grófé.

Éltesse a Mindenható sokáig !!

Elöfizetöinkhez. Felkérjük lapunk azon tisztelt elöfizetöit, kik az elöfizetési díjakkal hátrálékban vannak, sziveskedjenek tartozásaikat mielőbb kiegyenliteni, hogy a lap szétküldése fennakadást ne szenvedjen. Azon óriási költség, melylyel a lap kiadása jár, arra utal bennünket, hogy t. elöfizetöinket, kötelezettségeik pontos betartására kérjük.

Nagymihály városának egy köztisztelőben álló és érdemekben megőszült polgára, társadalmi életünk és közintézményeink egyik díszje, Spiegel Bernát földbirtokos folyó hó 3-án, életének 72-ik évében rövid szenvedés után meghalt.

Elhunyt a legszelebb körökben mély és általános részvételt keltett. Spiegel Bernát magas kora dacára állandóan viruló egészségnek örvendett, életerős ember volt s egy héttel ezelőtt senki nem hitte volna, hogy ez az erőszervezetű, tetterszerű férfiú ily hamar s hirtelen fog megválni az élettől.

Városunk szülöttje volt és állandóan itt lakott, a régi idők embereiből való, konservatív gondolkodású, megalkuvást nem ismerő tisztja jellemmel, aki folyton az egyenes uton haladott és ép azért véleményét mindenkinek megmondotta és ha közéleti szereplésében ellenfelekre talált, álláspontját, amelyből soha nem engedett, a végsőkig védte.

E tulajdonságai általános tisztelőt vívtak ki számára és tényleg mindenki tisztelte, becsülte az öreg Spiegel Bernátot, akinek tanácsát a legtöbb esetben kikérték.

Legnagyobb veszteség érte elhalálozásával a nagymihályi izr. hitközséget; Spiegel Bernát hű fia volt egyházának és közel husz éven át elnöke. Neki köszönhető, hogy Nagymihályon az izraeliták ily szép templomot emeltek, az ő műve volt a közfürdő létesítése is.

Alatta emelkedett a hitközség az ország első községei közé, alatta nyertek organikus szervezetet annak intézményei.

A nagymihályi takarékpénztár alapításában, melynek alakulása óta igazgatósági tagja volt, nem csekély részt vett és e minőségben is maradandó emlékeket szerzett magának.

A város képviselőtestületében, valahányszor fontosabb tárgyról volt szó, mindig figyelemmel hallgatták meg nézeteit, amelyek a legtöbb esetben döntők is voltak.

Halála hírére a városháza, takarékpénztár és kaszinó épületein a gyászlobogó lengett, temetése pedig, mely tegnap délelőtt 11 órakor ment végbe, olyan volt, aminőt Nagymihály városa évtizedek óta nem látott.

A gyászház előtt már d. e. 10 órakor oly nagyszámú közönség gyűlt egybe vallás és társadalmi állásra való tekintet nélkül, hogy a közlekedés teljesen fenakadt.

Pontban 11 órakor hozták ki a koporsót az udvarra, ahol a hitközség nevében Fuchs Ignác dr. megható szavak kíséretében bucsúztatta el a halottat; gyönyörű beszédjének hatása alatt nem maradt szem, amely nem könyezett volna.

Ezután a hitközség elöljáróságának tagjai a templomba vitték a koporsót, ahol Ehrenfeld Simon főrabbi szép halotti beszédében méltatta az elhunyt hervadhatlan érdemeit és a Mindenható kegyeibe ajánlotta a nagy halottat. A főrabbi beszéde a jelenlévőkre nagy hatást gyakorolt és valamennyien megilletődve távoztunk a templomból.

Majd halottas kocsira tették a koporsót s megindult a hosszú menet az izr. sírkert felé, ahol örök nyugalomra helyezték az elhunytat. Béke hamvaira!

VEGYES HIREK.

Krónika.

Megtörtént, miről száz krónika zeng,
Mit egész világ aggódva lesett:
Füstös ormokon japán zászló long,
Port-Arthur büszke vára elesett.
Félisteneknek vére öntözé
Reményünk hervadt lombjai közű
Ébredő hajnal úde harmatát:
Mythos mesékből egész garmadát...
Szabadságzászlót mig lenget a szél
Zsarnokuralom véres romjain

Művelt nyugaton (?) száz kis zsarnok két
S fogvacogva ül a tim-lomjain...
Am a tyrannis földjén sarjadnak,
Hol szép szerével jogot nem adnak,
Rendíthetetlen szabadsághősök,
Kikre az égben büszkék az ösök...

Választás szele elhatott hozzánk,
Meghallgattuk az Igazság szavát,
S bajnokainak virágot hozánk:
Lelki természetünk legeslegjavát...
Arcunkon öröm rózsája égett:
Ünnepeltük az Önzetlenséget.
Milyen ninesen egy makulányi folt...
Nemes Urak! Ez magyar beszéd volt!!!...

A. D.

Gr. Sztáray Sándor beszámolója.

A szobránczi kerület képviselője Sztáray Sándor gróf e hó 3-án tartotta meg a kerület székhelyén beszámolóját. Nagyszámú közönség gyűlt egybe s feszült figyelemmel hallgatták meg a beszámolót melyet helyesléssel fogadtak. A választók újból Sztáray grófnak ajánlották fel a mandátumot, aki a jelölést elfogadta.

Műkedvelői előadás. Az Ifjúsági Egyesület által f. hó 7-én magtartandó műkedvelői előadás iránt széles körökben nyilvánul érdek-lődés. A jegyek legnagyobb része már elkel.

Sylvester. A kaszinó által rendezett Sylvester estély oly fényesen sikerült, hogy büszkék lehetünk arra. Bálnak is beállhatott volna az estély, melyre válogatott és szép számú közönség gyűlt egybe. Táncoz is volt quantum satis s oly vigalom keletkezett, amely a reggeli órákig tartott.

Kémény tűz. Sylvester estéjén orkán-szerű vihar dühöngött a városban és eközben 3 helyen is volt kémény tűz. A tűzörség riadót fújt és oly pánik vett erőt a közönségen, hogy mindenki tehetetlenül állott, mert a nagy viharban az utcára sem lehetett kimenni. Szerencsére azonban minden komolyabb következmények nélkül elmúlt a veszély.

Farkas-kaland. A bánócezi állomáson történt, hogy a szolgálattelvő kőveg, midőn a 10 órai vonat beérkezése előtt a váltó vizsgálatára indult, két farkassal találkozott, melyeket csak úgy riasztott el, hogy revolverével kétszer rájuk lött.

Megszüntetett állatszárlat. Berettőn, a Kazinczy féle uradalomban megszűnt a sertés-orbánc s ennek folytán az alispán a zárlatot megszüntette.

Óriási vihar. A hét első napjaiban óriási viharban volt részünk, a hideg 16-20. R. fokra szállt le s oly hóvihár dühöngött, hogy az utcára sem lehetett kimenni. A nagy hidegnek áldozatai is vannak, a Lasztomér felé vezető uton ugyanis két esontta fagyott hullát találtak január 1-én. Személyazonosságukat nem sikerült megállapítani, üvegező tótok voltak a szerencsétlenek.

Hymen. Klein Jenő dr. beregszászi ügyvéd jegyet váltott Weinberger Sárika kisasszonnyal, özv. Weinberger Sámuelné pazdicsi nagybirtokosnő leányával.

Reutter Rezső sztrpikói jegyző eljegyezte Elsner Ilonka kisasszonyt, dr. Elsner Simon sztrpikói ügyvéd leányát.

Iroda áthelyezés. Widder Lázár terménykereskedő cég irodáját előbbi helyiségébe, a Krausz és Gottesman-féle házba helyezte át.

A nagymihályi ált. ipartestület f. évi február hó 4-én Nagymihályban, a Barnai szálló termeiben az ipartestületi díszszülő költségeinek fedezésére zártkörű táncestélyt rendez. Belépődíj: személyjegy 2 K, családijegy 4 K. Felül-fizetések köszönettel fogadtatnak s hirtalpilag nyugtáztatnak. Kezdeté 8 órakor. A meghívó kívánatra előmutatandó.

Eljegyzés. Friedman Mór gálszécsi lakos január 1-én eljegyezte Gleich Rózsika kisasszonyt, Gleich Mihály helybeli szállító leányát.

Mérvizsgálat. A nem állami felügyelet alatt levő és nem állami tulajdont képező köztenyésztésre engedélyezendő magán mének vizsgálata Nagymihályban f. hó 16-án lesz megtartva. Előzőleg a ménék a főszolgabírói hivatalban bejelentendők, mert későbbi vizsgálat csupán az egész

bizottság költségeinek a fél által való megtérítése mellett eszközölhető.

Uj tiszoronas bankjegyek. Az új tiszoronas bankjegyek nyomása serényen haladt s kibocsátásuk ez év február végén vagy márczius elejére várható. Addigra a forgalom által tapasztalat szerint igényelt körülbelül 160 millió korona összegű bankjegy és ugyanoly mennyiségű tartalék-készlet elkészül.

A tanítóknak ajándékot elfogadni tilos. Berzeviczy vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, melyben a tanítóknak és tanítóknak megtiltja, hogy a tanulóktól vagy hozzátartozóiktól ajándékot elfogadjanak.

Magyarország. A magyarságot valóság-gal reformálta a „Magyarország”, amely megvalósította azt, amit mindaddig lehetetlenségnek ítélt minden szakértő. Megrögzíteni az eseményeket születésük pillanatában, s azonnal szolgálni vele a nagyközönségnek. Ez a „Magyarország” óriási sikerének egyik titka, a másik törhetetlen hűség a zászlóhoz, a magyarság szent ügyéhez, a magyar alkotmányhoz, a melyet mindig szolgált. Itéletében komoly, irányá mindig hazafias, igazágérzete megvesztegethetlen. Magyar lélekkel, magyar szívvél van megírva minden sora, amint nem is lehet másként hisz a magyar eszmék olyan türetetlen erejű hirdetője áll élén, mint Holló Lajos a lap főszerkesztője és politikai vezércikk írója, a magyar publicisztika dícsősége Bartha Miklós. E két kimagasló alak körül csoportosulnak a magyar publicisztika jelesei. Rendes politikai czikk írói a lapnak báró Kaas Ivor és Lovász Márton felelős szerkesztő. A „Magyarország” az egyetlen napi lap, amely a maga teljességében már korra reggel az ország távoli részeiben közli az országgyűlési tárgyalásokat és az összes napi eseményeket. Gondoskodik a szépirodalomról is s az eredeti tárczán felül mindennap közöl egy fordított novellát s regényt. A szépirodalmi részben nem hajszol semmi modern léha irányzatot, hanem mindig az abszolút szépet keresi. A külföld legelőkelőbb íróitól közöl novellákat, mig eredeti tárczáit a legkiválóbb magyar írók írják. A „Magyarország” ezen okokból vált a magyar társadalom legkedvel-lapjává. Finom ízlés, becsületesség, lángoló hazafiaság, ez a „Magyarország” irányá a melyvel meghódította a közönséget és a melyvel kivívta azt, hogy a magyarság ügyének zászló vivője lett. A „Magyarország”-hoz a nagy közönség bátran fordulhat bizalmával, mert abban senki csalódni nem fog.

Tudnivalók a képviselőválasztásokra.

A választási törvény ismeretése a kuriai bírásokból vett magyarázatokkal. Ily címen valóban hézagpótló s a választások közeledtével a legnagyobb mértékben aktuális könyv jelent meg Sáfár László tollából a Pallas kiadásában. Az új választási törvény a megtámadott képviselőválasztások fellett való bíráskodást tudvalevőleg a m. kir. Kuriára bízta s ezzel legfőbb bíróságunk lett illetékes magyarázója a választások tisztaságát és szabadságát biztosítani akaró új törvénynek. A képviselőválasztások közeledésével így égető szükségnek tesz eleget a Pallas, amikor oly művet ad ki, amely nemcsak a választások által közvetlenül érdekelteket: a jelölteket, pártvezéreket, választási elnököket, hatósági közegeket, hanem egyáltalában az egész közönséget is népszerű formába tájékoztatja arról, hogy miképp magyarázza a Kuria a választási törvény. Nélkülözhetetlen kézikönyve lesz ez a jelöltnek, a pártvezérnek, a kortesnek, a bizalmi férfinak, községi jegyzőknek s általában mindenkinek, a ki a képviselőválasztásba befoly. A vastag, 8 ívből álló füzet ára füze 2 korona, kötte 2 korona 50 fillér és megrendelhető a Pallas könyvkiadóhivatalában (Budapest, V., Honvéd-utca 10.) de minden könyvkereskedésben is.

„Millennium”-telep Nagyösz. Egy gazdasági ág sem fizet úgy, mint a szőlőművelés. Az állami felügyelet és állami segélylyel létesített „Millennium”-telep a legmegbízhatóbb ojtvány beszerzési forrás; ezen ojtvány ma a legnagyobb és legüzemkésebb az országban. Ezen mintatelepe Buding Károly tulajdonos szakavatott vezetése mellett az ország legjobb szervezettü szőlőtelepévé fejlődött.

Felolós szerkesztő: **Dr. Kállai József.**

Főmunkatárs: **Aczél Dezső.**

Kiadóhivatali művezető: **Lándai József.**

Előfizetési felhívás.

A »Felső-Zemplén« tizedik évfolyamára ezennel előfizetést hirdetünk. Előfizetési díj a régi: egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 korona. Azon t. olvasók, kik egyszerre fizetnek elő egész évre, egy naptárt kapnak ajándékul.

A „Felső-Zemplén” kiadóhivatala.

Hirdetések.

3411—1904. tk. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagymihályi kir. járásbírósg mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kassai takarékpénztár végrehajthatónak öv. Prokreszt Jánosé által képviselt kk. Prokreszt János és társai végrehajtást szenvedők elleni 1528 kor. tókokövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagymihályi kir. bíróság területén lévő a nátafalvai 14. sz. tjkvben (186—188.) 491 hrsz. alatt felvett s B. 10—17. sz. alatt kk. Prokreszt János, kk. Szabó Mihály és György, Zubkó Mihály, Zubkó Ilona, Sándor Berilla Györgyné, Zubkó János, Zubkó György és Zubkó Anna, férj. Iván Györgyné végrehajtást szenvedők és B. 7. sz. a. Zubkó György társtulajdonos nevében álló egész ingatlan a végreh. törv. 156. §. alapján 631 kor. — továbbá a nátafalvai 241. sz. tjkvben 796 hrsz. a. felvett s B. 7—14. sz. alatt fentnevezett végrehajtást szenvedők nevében álló illetőségre 1965 K, a nátafalvai 243. sz. tjkvben 1837. hrsz. a. felvett s B. 7—14. szám alatt fentnev. végrehajtást szenvedők nevében álló valamint a B. 4—6. sorszám alatt Zubkó Mária, Anna kk. és György, továbbá B. 17—20. sz. alatt Zubkó Anna férj. Adám Jánosné, Zubkó Miklós, Zubkó János és Zubkó György társtulajdonosok nevében álló illetőségekre, tehát az egész ingatlanra a végreh. törv. 156. §. alapján 200 K, végül a nátafalvai 387. sz. tjkvben 1770. hrsz. a. felvett és B. 6. 7. sz. alatt Csarni János és neje Leskó Mária végreh. szenv. jogutódai nevében s B. 1—5. sz. alatt Zubkó György, Mária, Anna kk. György kk. társtulajdonosok nevében álló egész ingatlanra a v. tv. alapján 56 K. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok **1905. évi február hó 28-ik napján délelőtti 9 órakor** Nátafalva község bírájának házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésüknek 10%-át vagyis 63 korona 10 f. t, 196 korona 50 f. t, 20 K és 5 K 60 f. t készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróság nál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírósg mint tkvi hatóság Nagymihályban, 1904. évi december hó 16. án.

Garbinszky, kir. aljbíró.

EHRENFELD MÓR

bank- és váltó-üzlete Nagymihályon

ajánl

eredeti sorsjegyeket

hivatalos napi árfolyam szerint

melyeket — kívánatra — letétbe fogad és ezekre 90%-os kölcsönt nyújt csekély kamatláb és részletfizetés mellett.

Osztálysorsjegyek

eredeti árak mellett.

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami segéllyel s állami felügyelet mellett létesült.

minden háziasszony büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávénak

egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéval készítésénél.

Csak az eredeti csomagokat kérjük a „KATHREINER” névvel.

INGYEN és BÉRMENTVE

AZ UJSÁG minden előfizetője kivétel nélkül megkapja AZ UJSÁG politikai napilap

Nagy Képes Naptárát.

AZ UJSÁG husvétii ajándéka a **Herczeg Ferencz album** lesz.

Állami, megyei és városi tisztviselők, lelkészek, tanárok, tanítók Az Ujság-ot kedvezményes — havi 2 K árban kapják.

AZ UJSÁG előfizetési ára:

1 óra 2 K 40 fillér, negyed évre 7 kor., fél évre 14 korona, egész évre 28 kor.

Megrendelő cím:

AZ UJSÁG kiadóhivatala, Budapest Kerepesi-út.

VILÁGHIRŰ

a „REKORD” festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített, számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerő levél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell- és pastel-festésben fonykép után 48-63 cm. nagyságban ára **20K.**

Legfinomabb kivitelű Brom-, Platin- és krétarajz ára **5K.**

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu festményt készítünk mindenkinek **teljesen ingyen**, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenként vagy egyszerre beküldi.

„REKORD”

festészeti műintézet

BUDAPEST, VII. Rottenbiller-utca 46.

Van szerencsém a t. közönség becses tudomására hozni, hogy Nagymihályban Rákóczi-utca 7. szám alatt

építési irodát

nyitottam.

Elvállalok az építési szakmába vágó mindennemű munkát, terveket, költségvetéseket a legpontosabb kivitelben.

Szíves pártfogást kérve, maradok kiváló tisztelettel

Pintér János
építő mester.

Beltenyésztes elkerülése végett eladó telivér mén

»Sárköz« ellet 1892-ben, apja Hanno, anyja Nelly, 165 ctm. magas, világos pej. Megtekinthető *Szennán*, u. p. Pályin (Ung megye) vasuti állomás Nagymihály; értekezhetni *Polyák Arthur* tisztartónál ugyanott.

Földbirtokosok figyelmébe!

A **Franck Henrik Fiai**-féle kassai pótkávé-gyár igazgatósága a mezőgazdaságnak egy új ágát: a

czikória (katáng gyökér — cichorium inthybus) termesztését

ajánlja kísérleti művelésre. A nyers anyag 1905. évben métermázsánként **3 K 80 fnyi** árban 3% súlylevonással vétetik át Kassára a gyárudvarba szállítva és azonnal készpénzben kifizetetik.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál a gyári igazgatóság.

Kassán, 1905. januar 1.

FRANCK HENRIK FIAI.